

Miljöhandlingsplan för IKE för perioden 2016-2018

Rektor vid LiU har beslutat om miljömål för LiU som gäller under perioden 2016-2018 (dnr LiU-2015-01850). För att precisera hur institutionen/motsvarande kommer att arbeta under perioden för att miljömålen på LiU-nivå ska kunna uppnås så skrivs handlingsplaner för respektive institution/motsvarande.

Miljöhandlingsplanen är beslutad av LSG, den 18 januari 2016

Miljöhandlingsplanen är beslutad av Institutionsstyrelsen, den 4 februari 2016

Skickas efter beslut till Registrator vid Universitetsförvaltningen registrator@liu.se

Miljöhandlingsplanen följs upp årligen i januari (2017, 2018 samt 2019).

1. Miljömålsområde - Öka kunskapen om hållbar utveckling

Miljöforskningen vid LiU är framgångsrik. Utmärkande för LiU: s miljöforskning är helhetssynen och systemtänkandet. Snarare än att angripa enskilda miljöproblem fokuserar forskningen på flöden av energi och material mellan olika aktörer och på hur restprodukter kan hanteras. Samverkan mellan tekniker, naturvetare, samhällsvetare, humanister, medicinare och didaktiker ger ett helhetsgrepp för att kunna anta några de stora utmaningarna inom klimat, miljö och hållbarhet.

Som universitet så förmedlar vi och tar fram ny kunskap. En av de viktigaste produkter som skapas i vår organisation är studenternas kunskap. När studenter kommer ut i arbetslivet med en förståelse för hur de inom sina professioner kan arbeta för en hållbar utveckling ger det fortsatt positiv effekt.

Miljömål

LiU: Öka spridningen av miljörelaterad forskning internt och externt.

IKE: Öka spridningen av miljörelaterad forskning som bedrivs inom IKE

Åtgärd	Resurs	Ansvarig för genomförande		Tidplan/ Klart datum	Uppföljning av åtgärd
Öka medvetandet om miljörelaterad forskning som bedrivs på IKE	Veckobrevet	Miljösamordnare		Introduceras under 2016, kontinuerligt	
Bevaka utlysningar och sprida information om aktuella miljörelaterade forskningsmedel som utlysts på LiU	Veckobrev	Miljösamordnare		Kontinuerligt	

Miljömål

LiU: Studenter vid LiU ska, senast år 2018, inom sina utbildningsprogram/kurser få en grundläggande kännedom om och förståelse för hur hållbar utveckling är relevant inom respektive utbildning.

IKE: Eftersom ansvaret för undervisningen vid medicinska fakulteten ligger på fakulteten och där institutionen endast bemannar beställda undervisningsuppdrag har vi valt att inte ta med detta miljömål i vår handlingsplan.

2. Begränsa klimatpåverkan

Universitetet köper enbart el från förnybara energikällor. Tillgången på sådan el är dock begränsad och det är viktigt att arbeta för att minska användningen av el.

Resor och möten är en viktig del av LiU: s verksamhet. Samtidigt är klimatpåverkan från resor en av universitetets mest betydande miljöaspekter. Flygresor inom tjänsten står för 96 % av de koldioxidutsläpp som LiU: s tjänsteresor orsakar (år 2014). För att kunna bedriva kunskapsutbyte och forskning på internationell nivå krävs att LiU deltar vid internationella möten och konferenser. Flygresor är nödvändiga för längre resor, men alternativ finns framför allt till de kortare resorna. Möjligheter finns även till resfria möten. För kortare resor med bil finns LiU-bilar att hyra för anställda. Bilarna drivs med förnyelsebart bränsle. Utöver bilar finns även konventionella cyklar och elcyklar att hyra för tjänsteresor.

Miljömål

LiU: Minska CO₂-utsläpp från tjänsteresor (per anställd) med 10 % från år 2015 till år 2018.

IKE: Deltagande vid internationella möten och konferenser är viktigt för medarbetare vid IKE, som bedriver en forskningsintensiv verksamhet. Långa flygresor är då oftast enda alternativet. Det finns dock mycket att göra för att minska flyg vid korta och medellånga resor. Vårt mål är att minska antalet korta och medellånga flygresor i tjänsten.

Åtgärd	Resurs	Ansvarig för genomförande	Tidplan/ Klart datum	Uppföljning av åtgärd
Öka nyttjandegraden av tågresor inom Sverige, och till Oslo, Köpenhamn	Informera om miljövänliga resealternativ på APT.	Prefekt via avdelningschefer	Introduceras under 2016, sedan återkommande under perioden	

Använda Campusbussen för tjänsteresor mellan olika Campus	Informera om miljövänliga resealternativ på APT. Information om Campusbussens tidtabeller på IKEs hemsida	Prefekt via avdelningschefer	Introduceras under 2016, sedan återkommande under perioden	
Utnyttja LiU-Service miljöbilar för kortare resor i tjänsten i stället för privatbil.	Informera om miljövänliga resealternativ på APT.	Prefekt via avdelningschefer	Introduceras under 2016, sedan återkommande under perioden	

3. Effektivisera naturresursanvändningen

Universitetet är en arbetsplats för närmare 30 000 personer och därmed också en storförbrukare av material av olika slag liksom en producent av stora mängder avfall. De slag av material som kommer in på våra campusområden styrs av krav som ställs vid upphandlingar och mängderna av material styrs av de avrop som sker i verksamheten. Förbrukningen av material och avfallshanteringen styrs av hur rutinerna för den dagliga verksamheten är utformade och hur varje enskild anställd och student agerar. Universitetet har ett väl fungerande system för hantering av avfall. Genom att fortsätta utveckla detta och genom att mindre mängd avfall uppstår kan universitetet bli ännu bättre i sin strävan att få en effektivare naturresursanvändning.

Under perioden 2016-2018 kommer LiU: s campusområden att vara föremål för en del fysiska förändringar. Ett antal om- och nybyggnationer kommer att ske för att skapa ändamålsenliga lärmiljöer och arbetsplatser inom projektet Campus LiU 2015. För att få den fysiska miljön att gå

i linje med den framgångsrika miljöforskning som bedrivs vid LiU är det därför viktigt att om- och nybyggnationer ligger i framkant vad gäller energi- och resurseffektiva byggnader.

Universitetet är en organisation med stor omsättning av olika typer av material. En effektivare användning av material sparar pengar, minskar universitetets miljöpåverkan och frigör ekonomiska resurser till övriga delar av universitetets verksamhet. Ett ökat återbruk av framför allt kontorsutrustning är viktigt för att minska resursförbrukningen och avfallsmängder vid universitetet.

Miljömål

LiU: Samtliga ny- och ombyggnadsprojekt¹ på LiU: s campusområden, som är under planering eller uppförande under perioden 2016-2018, ska resultera i energi- och resurseffektiva byggnader/ombyggnationer.

LiU: Senast 2018-12-31 ska all kontorsutrustning vid LiU, med bruksvärde kvar, ingå i ett återbrukssystem.

IKE: Återanvändning av möbler och kontorsutrustning vid ombyggnad, eller vid flytt till nya lokaler, samt att minska energiåtgång.

Åtgärd	Resurs	Ansvarig för genomförande	Tidplan/ Klart datum	Uppföljning av åtgärd
Sprida information om återbruksprojektet	Hemsida	Lokalansvarig	Kontinuerligt, fullt ut senast 2018-12-31.	

¹ där verksamheten bibehålls efter ombyggnationsprojektet

Verka för att lågenergiarmatur installeras vid reovering / ombyggnad av lokaler, samt verka för att rörelsesensorer installeras för styrning av belysning i korridorer och toaletter.		Lokalansvarig samt LFE	Kontinuerligt under perioden.	
---	--	------------------------	-------------------------------	--

4. Minimera spridningen av skadliga och smittsamma ämnen från verksamheten

Vid en del av universitetets verksamheter förekommer miljö- och hälsoskadliga ämnen. Dessa används främst i laborativa miljöer. LiU arbetar kontinuerligt med att byta ut dessa mot mindre miljö- och hälsoskadliga ämnen, där så är möjligt.

De fysiska förändringar som planeras för LiU: s campusområden under perioden 2016-2018 kommer innebära ett antal om- och nybyggnationer, enligt beskrivning i 3. *Effektivisera naturresursanvändningen*. Det är viktigt att arbeta för att minska mängden skadliga ämnen i byggnadsfasen samt att ge förutsättningar för en minskad mängd skadliga ämnen förbrukas i användningsfasen av byggnaderna. Mängden städkemikalier som används för att rengöra på universitetet har genom ett målmedvetet arbete minskat under de senaste åren. Genom att välja rätt material i om- och nybyggnationer kan mängden städkemikalier minska ytterligare.

Miljömål

LiU: Beträffande miljömål, se mål under 3. *Effektivisera naturresursanvändningen (Samtliga ny- och ombyggnadsprojekt på LiU: s campusområden, som är under planering eller uppförande under perioden 2016-2018, ska resultera i energi- och resurseffektiva byggnader/ombyggnationer.)*

IKE: Minimera spridningen av skadliga och smittsamma ämnen från verksamheten.

Åtgärd	Resurs	Ansvarig för genomförande	Tidplan/ Klart datum	Uppföljning av åtgärd
Substitution av miljö- och hälsofarliga produkter.		Kemikaliekoordinator	Kontinuerligt	
Destruera miljö- och hälsofarliga kemikalier som ej längre används (hyllvärmare).		Kemikaliekoordinator, miljösamordnare	Kontinuerligt	

Miljömål

IKE: Minska utsläpp av antibiotika i naturen.

Åtgärd	Resurs	Ansvarig för genomförande	Tidplan/ Klart datum	Uppföljning av åtgärd
Fortsätta att samla upp antibiotikarester och skicka som brännbart avfall.	Informera via kemikalieombud, miljöombud på labbarbetsplatser	Kemikaliekoordinator, Koordinator för biosäkerhet	Kontinuerligt	